

CSR reporting

Vývoj v přístupech CSR reportování

Standardy CSR zpráv:

AA 1000 AccountAbility/Assurance

SA 8000

GRI (Global Reporting Initiative)

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Ing. Pavel Adámek, Ph.D.

adamek@opf.slu.cz

Katedra podnikové ekonomiky a managementu

Reportování CSR

Reportování CSR:

„Proces komunikování sociálních dopadů a dopadů na životní prostředí způsobených činnostmi organizace určitým zájmovým skupinám a společnosti jako celku“ (Gray, 1987).

Společenská odpovědnost = triple bottom line + ekonomické dopady

Výstupy:

- ESG report
- CSR report
- Sustainability report

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Reportování CSR

Motivace pro tvorbu reportů

- Strategický přístup pro řízení organizace (Porter a Kramer - creating share values - koncept sdílených hodnot)
- Transparentnost organizace
- Popularita (*soutěže - Národní cena ČR za společenskou odpovědnost, Czech Top 100, Nejlepší výroční zprávy, Ceny hejtmana za CSR*).
- Komunikace vůči stakeholderům
- Konkurenceschopnost – odlišení se
- Dobré PR, image navenek
- Popularita - „the most wanted company“
- Kapitálová atraktivnost (zájem investorů)

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Vývoj v přístupech CSR reportování

Faktory, proč podniky odůvodňují své nereportování:

1. Neznalost problematiky - porozumění a implementace konceptu CSR do praxe.
2. Citlivost uváděných informací – strach z uveřejňování informací – konkurenceschopnost, poškozování image, negativní legislativní dopady, soudní pře apod.
3. Očekávání zvýšení nákladů – nastavený systém, monitorování, komunikac apod. Přináší v dlouhodobém horizontu návratnost investovaných prostředků, posílení konkurenceschopnosti.

Reportování CSR

Možnosti tvorby reportu

- Formalizovaný standard (Pokyny GRI) x Neformalizovaný
- Formy – výroční zpráva / specializovaný report / integrovaný report – Integrovaný reportingový rámec IIRC, GRI Taxonomie)
- Distribuce reportu – off-line (pdf, doc) x on-line (eXtensible Business Reporting Language)
- Ověření obsahu a zaměření reportu (bez ověření x ověření 3. nezávislým subjektem, např. KPMG, PwC, Accenture, Delloite)

Vývoj v přístupech CSR reportování

- Objem zpráv a reportů stále narůstá a dle KPMG, reportuje o CSR 95 % z 250 největších podniků pohybujících se v globálním prostředí a 64 % největších podniků na národních úrovních.

- Vliv na reportování má **velikost podniku**. MSP jsou se svými stakeholdery v těsnějším kontaktu než velké společnosti, proto často nevyužívají těchto zpráv, ale prokazují své vzájemné vztahy a aktivity v konkrétně realizovaných činnostech.
- Typ **vlastnictví**, také rozhoduje o míře využívaného reportování. Např. veřejně obchodovatelné a státní podniky reportují o CSR výrazně častěji a více než např. rodinné firmy.
- Velký **nárůst reportů** je např. v odvětví, energetika, zpracování dřeva, výroba celulózy, papíru, odvětví těžby nerostných surovin, strojírenství a také např. v bankovním sektoru.

Vývoj v přístupech CSR reportování

- Z územního hlediska jsou za lídry v reportování považovány evropské podniky. Dle KMPG z nich publikuje 71 % CSR reporty.

- Např. ve Velké Británii publikuje reporty všech 100 největších podniků, ve Francii, kde je CSR reportování upraveno legislativně 94 % společností.
- V Rumunsku, Ukrajině reportuje pouze 54 % ze 100 největších podniků.
- Problémem je **různorodá kvalita reportů, jejich vzájemná porovnatelnost (popisné bez kvantifikovatelných dat, územní rozdíly.**

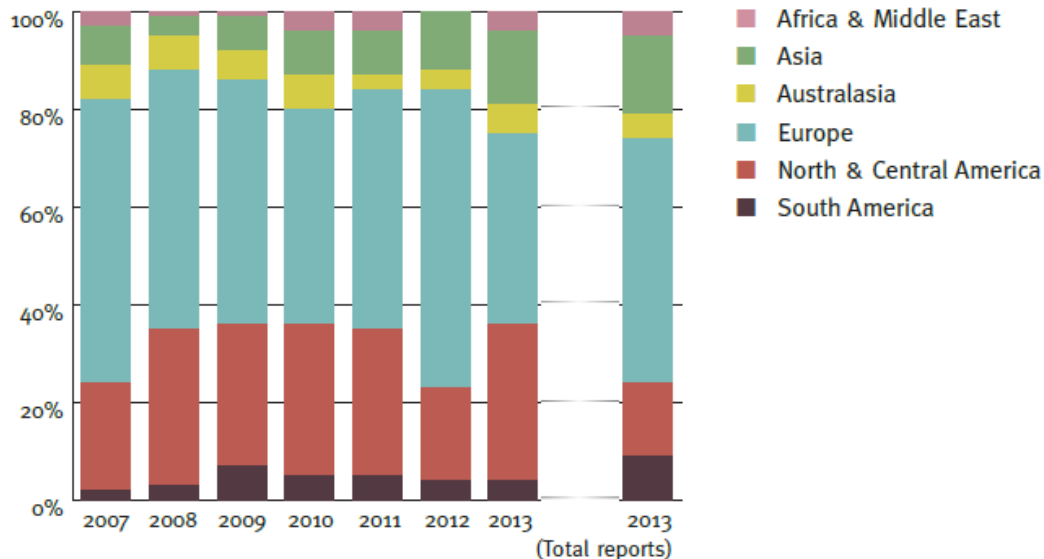
Vývoj v přístupech CSR reportování

Přehled vývoje počtu reportů ve
vybraných částech

- V roce 2013 nárůst reportů v Asii a Severní Americe, pokles v Evropě.
- Graf ukazuje rozdělení 7000 reportů v databázi publikovaných v roce 2013 ve sloupci „total reports“.

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

CSR reporty – standards (certifikace)

AA 1000 (AccountAbility/Assurance)

- Norma vymezuje standardy v oblasti důvěryhodnosti a transparentnosti zpráv o CSR ve všech pilířích konceptu CSR.

- Principy jsou vyvinuty anglickou organizací AccountAbility a její tři standardy poskytují organizaci rámec pro odpovědnější a udržitelné fungování.
- Cílem je zvýšení transparentnosti a zveřejnění odpovědných aktivit realizovaných danou organizací.
- Aplikace normy je vhodná pro rozšíření aplikovatelnosti o výkaznictví CSR v rámci komunikace organizace vůči všem zainteresovaným stranám.

<http://www.accountability.org/>

CSR reporty – standards (certifikace)

AA 1000 (AccountAbility/Assurance)

- Doporučení pro organizace vyplývající z jednotlivých standardů:

1. AA1000 AccountAbility Principles Standard 2008 (AA1000APS) tento standard o zásadách odpovědnosti je uplatňován na základě tří principů, jež se zabývají stakeholdery organizace a upevňováním jejich vztahů, dále materiálním vybavením a ovlivňováním výkonnosti ze strany zainteresovaných stran:

- Princip inkuzivity - organizace se musí považovat za celek.
- Princip významnosti - organizace musí určit významné zájmové skupiny.
- Princip vnímavosti - organizace musí reagovat na problémy zainteresovaných stran, které mají vliv na její výkonnost.

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

CSR reporty – standards (certifikace)

AA 1000 (AccountAbility/Assurance)

- Doporučení pro organizace vyplývající z jednotlivých standardů:

2. AA1000 Assurance Standard 2008 (AA1000AS) - mezinárodně uznávaný, volně dostupný standard, který poskytuje požadavky pro provádění záruk udržitelnosti.

- Jedná se o standard záruky, jež řeší požadavky a náležitosti zpráv o společenské odpovědnosti, zabývá se indikátory a doporučuje externí ověření těchto zpráv.
- Organizace si také v rámci tohoto standardu může vyhodnotit míru dodržování principů standardů a ověřit si uplatňování základních manažerských přístupů, systémů a procesů.

CSR reporty – standards (certifikace)

AA 1000 (AccountAbility/Assurance)

- Ačkoli tento standard není v ČR velmi rozšířen, tak nabízí široké uplatnění v aplikaci pro různé typy organizací v oblastech zvýšení transparentnosti zpráv CSR a vzájemných vazeb vůči všem zainteresovaným stranám.

3. AA1000 Stakeholder Engagement Standard

(AA1000SES) – standard, který je zaměřen na problematiku vztahů s jejími stakeholdery. Účelem normy je definovat standard pro kvalitní zapojení zainteresovaných stran, které je pro organizaci klíčové. Kvalitní zapojení stakeholderů funguje na těchto předpokladech :

- Uznávání principů AA1000APS.
- Definovat rozsah zapojení stakeholderů.
- Určení procesu, na kterém se bude stakeholder podílet.
- Zabezpečit a ujednat materiální vybavení organizace a stakeholdera.
- Vytvářet prostor pro dialog se stakeholdery.
- Zapojení stakeholderů do procesů organizace musí být nedílnou součástí organizačního řízení.
- Transparentnost.
- Určit postupy zapojení stakeholderů.
- Včasnost.
- Flexibilita a rychlost reakce.

CSR reporty – standards (certifikace)

SA 8000

(Social Accountability International)

- Normu Social Accountability 8000 (SA8000®) spravuje organizace Social Accountability International (SAI) a dozoruje agentura Social Accountability Accreditation Services (SAAS).

Online

<http://www.sa-intl.org/index.cfm?fuseaction=Page.ViewPage&PageID=937>

- Mezinárodní norma SA 8000 je prvním auditovatelným souborem požadavků v oblasti společenské odpovědnosti.
- Standard je založen mimo jiné na konvenci Mezinárodní organizace práce (ILO), světové deklaraci lidských práv a konvenci UN.
- Společnost certifikovaná podle SA 8000 se dobrovolně hlásí k tomu, že uplatňuje nad rámec legislativy všechny principy dobré správy firmy, odmítá korupci a trvale se snaží budovat dobré vztahy se zákazníky, spotřebiteli, zaměstnanci a dodavateli.
- Normu SA 8000 ještě doplňují dva dokumenty.
 - The Application Package,
 - The Guidance Document , který je detailněji zaměřen na jednotlivé oblasti ochrany lidských práv.

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

CSR reporty – standards (certifikace)

SA 8000
(Social Accountability International)

Online CQS

<http://www.cqs.cz/Nase-sluzby/SA80002008-Spolecenska-odpovednost.html>

Certifikace TÜV SÜD

<https://www.tuv-sud.cz/uploads/images/1386150888586638440571/certifikace-spolecenske-odpovednosti-firem-podle-sa8000.pdf>

- Certifikace podle SA 8000 značí, že společnost věnuje patřičnou péči zdraví a bezpečnosti svých pracovníků, zajišťuje vhodné podmínky pro další rozvoj svých zaměstnanců a pro vyváženost jejich pracovního a osobního života.
- Certifikovaná organizace ctí principy etického podnikání a deklaruje svůj závazek boje proti porušování lidských práv nebo dětské či nucené práci.

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

CSR reporty – standards (certifikace)

- Certifikace podle SA 8000 může pro společnost představovat velkou konkurenční výhodu, a to nejen u zakázek financovaných z veřejných zdrojů nebo nadačních fondů.
- Mezi hlavní přínosy certifikace podle SA 8000 lze zařadit zejména:

- zvýšení důvěryhodnosti,
- zlepšení image,
- zvýšení loajality zaměstnanců,
- snížení rizika bojkotů a stávek,
- odlišení se o konkurenci,
- zlepšení komunikačních kanálů a lepší informovanost zaměstnanců podnikových záležitostí,
- zlepšení vztahů s případnými investory,
- zlepšení vztahů se státní správou spojených s větší důvěrou obchodních partnerů a zákazníků.

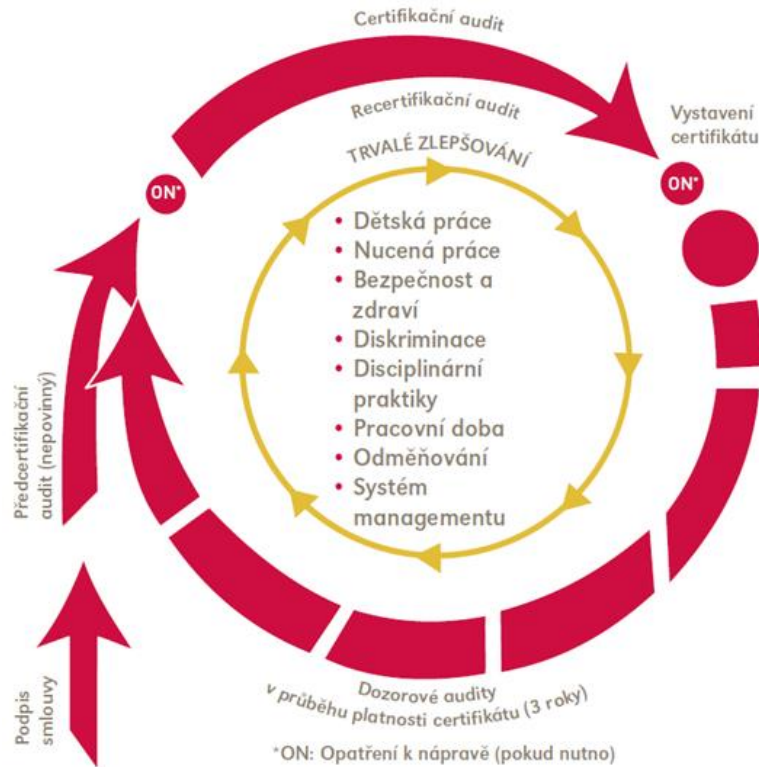
CSR reporty – standards (certifikace)

Norma SA 8000 zahrnuje následující
témata: zejména:

- dětská práce, nucená práce, zdraví a bezpečnost při práci, svoboda sdružování a právo na kolektivní vyjednávání (existence odborů ve firmě není podmínkou), diskriminace, disciplinární opatření, pracovní doba a odměňování;
- další část normy je pak věnována systému řízení, který do značné míry kopíruje management kvality podle ISO 9001:2015 a je v souladu se systémy řízení bezpečnosti práce a péče o životní prostředí.

CSR reporty – standards (certifikace)

Postup při certifikaci SA8000

CSR reporty – standards (certifikace)

GRI (Global Reporting Initiative)

- Mezinárodní iniciativa (GRI) vytvořila pravidla a návody, které firmám pomáhají vytvořit zprávu společenské odpovědnosti firem neboli udržitelného rozvoje.
- Směrnice poskytuje rámec obsahu informací, které by měla firma ve zprávě uvádět.

- GRI doporučuje podat základní informace o podniku, zasadit koncept CSR do strategického kontextu, popsat zapojení stakeholderů, uvést postup tvorby zprávy a zejména zveřejnit firemní výkon pomocí indikátorů ve všech oblastech CSR.
- V roce 2013 byla uvedena poslední verze směrnice G4 (předchozí byly G1, G2, G3), která vyhověla dosavadním kritikům se směrnice se zjednodušila a přizpůsobila i pro potřeby menších firem, které nerozpracovávají svou společensky odpovědnou strategii do všech dosavadních indikátorů (pilířů) CSR.

GRI online

- <https://www.globalreporting.org/Pages/default.aspx>

Pokyny pro Sustainability Reporting

- <http://csr-online.cz/wp-content/uploads/2013/03/Czech-G3-Reporting-Guidelines.pdf>

CSR reporty – standards (certifikace)

GRI (Global Reporting Initiative)

- Mezinárodní iniciativa (GRI) vytvořila pravidla a návody, které firmám pomáhají vytvořit zprávu společenské odpovědnosti firem neboli udržitelného rozvoje.
- Směrnice poskytuje rámec obsahu informací, které by měla firma ve zprávě uvádět.

- Směrnice G4 tak přichází s novým pojetím ve stylu "méně je více".
- Směrnice G4 tak umožňuje firmám reportovat jen ty významné společensky odpovědné aktivity, které identifikovaly jako strategické z hlediska vlastního hodnotového řetězce. Tento krok směřuje společensky odpovědné aktivity firem blíže vyšší konkurenceschopnosti a výkonnosti.
- G4 se také nově zajímá o společenskou odpovědnost v rámci dodavatelsko-odběratelských vztahů včetně případných sanací.

CSR reporty – standards (certifikace)

GRI (Global Reporting Initiative)

- Hlavní přínosem směrnic je seznam kvantitativních i kvalitativních indikátorů výkonnosti, pomocí kterých popíše firma svůj společensky odpovědný výkon.
- Každá firma si může zvolit indikátory, které jsou pro ni významné a relevantní a které použije při sestavení zprávy.

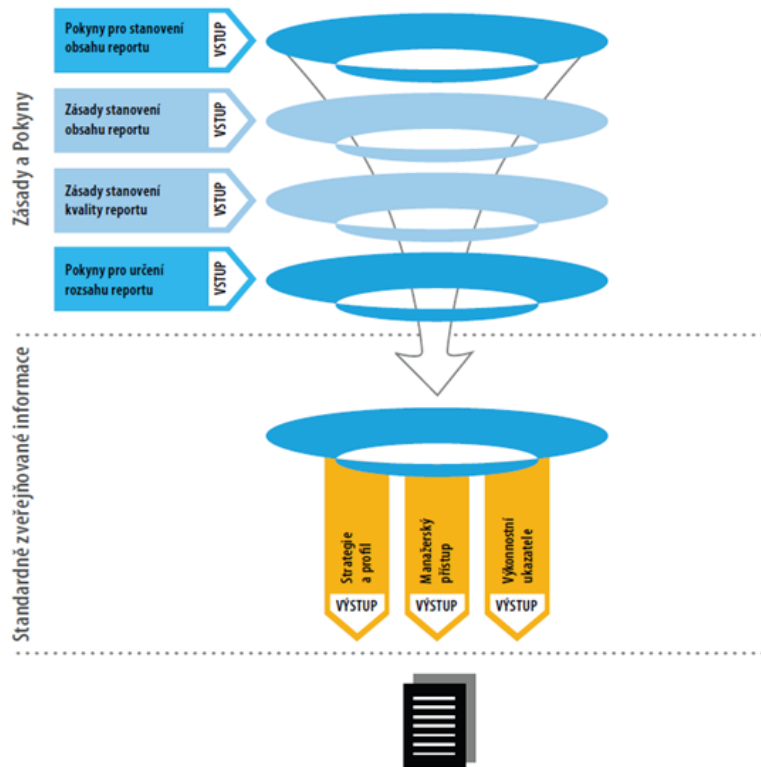
- Podle množství a povahy uveřejněných indikátorů dostane firma “známku” neboli je zařazena do jedné ze tří hlavních aplikačních úrovní: A, B či C. Je-li zpráva externě ověřena, firma dostává A+, B+ či C+.
- Je však potřeba zdůraznit, že aplikační úroveň **vyjadřuje rozsah reportu a ne kvalitu firemního výkonu.**
- Pro aplikovatelnost GRI byly stanoveny „*Pokyny pro Sustainability Reporting*“, které vymezují základní terminologický aparát a stanovují obsah, kvalitu a tematického rámce zprávy včetně publikovaných údajů v oblasti ukazatelů, profilu údajů a jsou zde uvedeny běžně zveřejňovaných informací, které mohou být buď ve formě ukazatelů výkonu, nebo jiných údajů o deportující organizaci.

CSR reporty – standards (certifikace)

GRI (Global Reporting Initiative)

- Jedním ze způsobu ohlášení je poskytnutí elektronické nebo tištěné verze zprávy orgánu GRI, dalšími způsoby jsou registrace zprávy on-line v databázi GRI, případně se tak stane při kontrole aplikační úrovně reportů generace G3 ze strany GRI.

Přehled směrnic GRI

CSR reporty – standarty (certifikace)

GRI (Global Reporting Initiative)

- Zpráva o udržitelném rozvoji vypracovaná podle **Reportingového rámce GRI** obsahuje výstupy a výsledky činností reportující organizace, k nimž došlo v průběhu sledovaného období v souvislosti se závazky, strategií a manažerskými přístupy této organizace.

Zprávu je možné použít například k následujícím účelům:

- K **benchmarkingovému** porovnání a zhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj v důsledku činností reportující organizace s přihlédnutím k zákonům k normám, kodexům, standardům výkonu a k dobrovolným iniciativám.
- K **předvedení**, jak **organizace ovlivňuje** a je **ovlivňována očekáváními** o vývoji představ udržitelném rozvoji.
- K **porovnání výkonů uvnitř** prezentované **organizace** a mezi různými organizacemi v průběhu času.

CSR reporty – standards (certifikace)

Principy zprávy GRI

Směrnice G3 definuje deset základních principů a 79 indikátorů, které napomáhají firmě učinit rozhodnutí ohledně definování obsahu a rozsahu zprávy

Ekonomické indikátory se týkají přímého a nepřímého firemního vlivu na ekonomické zdroje jednotlivých stakeholderů a na ekonomický systém v lokální, národní či globální úrovni. Zahrnují mzdy a nefinanční benefity poskytované zaměstnancům; peníze přijaté od zákazníků a zaplacené dodavatelům; odvedené daně a přijaté dotace.

Environmentální indikátory sledují dopady produktů a služeb na životní prostředí; spotřebu energie, materiálu a vody; množství skleníkového plynu a jiných emisí; odpadový a recyklační systém; dopad na biodiverzitu; využívání nebezpečných látek a další jevy.

Sociální indikátory souvisí s firemním vlivem na okolní společnost a jsou rozděleny do tří kategorií: pracovní podmínky (diverzita, zdraví a bezpečnost práce), lidská práva (dětská a nucená práce) a širší sociální témata ovlivňující zákazníky, komunitu a jiné stakeholdery (korupce, podpora komunity).

CSR reporty – standards (certifikace)

Doporučená struktura CSR reportu

V CSR reportu by neměl chybět žádný z následujících tematických bloků:

1. firemní souvislosti,
2. řízení společenské odpovědnosti,
3. výkonnost podniku a postup tvorby reportu.

Závazek vrcholového managementu a firemní profil:

- *slovo ředitele* - vedení podniku popíše a zhodnotí klíčové části a zjištění zprávy,
- *definice CSR* - zveřejnění vlastního nebo převzatého pojetí konceptu CSR,
- *firemní souvislosti* - odpovědné podnikání je dáno do souvislostí s firemními hodnotami, principy a pravidly chování. Firma tak dává najevo, že to, v co věří, umí převést do praxe,
- *souhrn zprávy* - spojení ekonomického, environmentálního a sociálního dopadu do celkového vlivu na společnost,
- *cíle - na další rok* - informace o tom, čeho chce firma dosáhnout a jaké CSR aktivity k tomu využije.

CSR reporty – standards (certifikace)

Řízení společenské odpovědnosti a úspěšné dosažení cílů v oblasti odpovědného podnikání závisí na:

- **zvolené strategii** (CSR jako součást obchodní strategie, CSR priority a přínosy),
- **efektivitě firemního řízení** (personální zabezpečení CSR, organizační struktury, řízení CSR)
- **a míře zapojení stakeholderů** (klíčoví stakeholderi a mezisektorová spolupráce).

- Jádrem zprávy je **popis firemního výkonu** v oblasti CSR.
- Firma podává **kvantitativní a kvalitativní informace o dopadu** procesů, produktů a služeb na společnost v oblasti trhu, pracovního prostředí, místní komunity a životního prostředí.
- Naměřené **výkony dávají smysl až po uvedení do kontextu** pomocí tzv. **benchmarkingu**.
- Jako **referenční bod** mohou posloužit data podniků ze stejného oboru, současné trendy nebo cíle podniku stanovené pro nadcházející období.

CSR reporty – standards (certifikace)

Postup tvorby reportu
(hlavní obecné informace):

- **Rozsah zprávy.** Uvedení časového období a výčet obchodních jednotek, které byly zahrnuty do reportu.
- **Metodologie.** Popis standardů či metodik, které byly při tvorbě zprávy použity.
- **Ověření.** Stále více podniků zahrnuje do CSR zprávy i ověření od třetí nezávislé strany.
- **Seznam indikátorů.** Rejstřík zveřejněných indikátorů a zdůvodnění jejich volby.
- **Zpětná vazba.** Popis mechanismu zpětné vazby, aby mohli čtenáři sdělit firmě svůj názor na zprávu či samotný CSR výkon.
- **Další informace.** Uvedení zdroje dalších informací o činnostech podniku (webové stránky, výroční zpráva atd.).

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

CSR reporty – standards (certifikace)

Ukázky reportů a zpráv
o udržitelném (odpovědném
podnikání)

*Jaké jsou společné atributy
jednotlivých zpráv?*

Čím se liší?

- ČSOB CSR Zpráva 2014
- CSR Zpráva Skupiny Český Aeroholding
- ČEZ CSR Report 2013
- Nestle CSR Report 2014
- PwC CSR Report 2015
- Veolia CSR report 2015
- Pivovary Staropramen CSR Zpráva 2015
- CSR Zpráva Krajského úřadu
Jižní Moravského území 2015

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Závěr

V ČR převažují zprávy, které
svévolně vznikají bez ověření
(nezávislým) subjektem.

*Většina společností si sama určuje
strukturu a obsahové složení zprávy.*

*V minimální míře je využíván např.
standard GRI , který je využíván
nadnárodními korporacemi.*

Globální databáze reportů:

<http://www.corporateregister.com/>

- Reportingový rámec GRI lze tedy chápat jako významný nástroj hodnocení výkonnosti CSR aktivit v podobě pravidelných reportů a obsahového zaměření aktivit společenské odpovědnosti.
- Transparentnost v oblasti udržitelnosti a aktivit organizací je velmi významná pro širokou škálu stakeholderů, proto pokud organizace vypracovává v pravidelných intervalech zprávy GRI, zvyšuje tím své renomé a transparentnost jednotlivých aktivit v rámci neustálého zlepšování reportingového rámce a buduje věrohodnost a také uznání z řad zainteresovaných skupin.
- V případě zájmu organizace o provádění GRI reportu lze využít „vzor“ pro zprávu podle GRI úrovně C lze nalézt na webu organizace Business Leaders Forum.

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Děkuji za pozornost

a přeji Vám úspěšný den 😊

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Ing. Pavel Adámek, Ph.D.
adamek@opf.slu.cz